

Bruksela, 9 listopada 2021 r.
(OR. en)

13506/21

ENV 812
FIN 865
IND 314
CHIMIE 111
SAN 651
AGRI 518

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	9 listopada 2021 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	12961/21
Dotyczy:	Sprawozdanie specjalne nr 12/2021 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „»Zanieczyszczający płaci« – niespójne stosowanie zasady w polityce i działaniach UE w dziedzinie środowiska” – Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady na powyższy temat, w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 3822. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 9 listopada 2021 r.

**Sprawozdanie specjalne nr 12/2021 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego
pt. „»Zanieczyszczający płaci« – niespójne stosowanie zasady w polityce i działaniach UE
w dziedzinie środowiska”**

– Konkluzje Rady –

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC swoje konkluzje w sprawie usprawnienia analizy sprawozdań specjalnych sporządzanych przez Trybunał Obrachunkowy w związku z procedurą udzielania absolutorium¹,

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE sprawozdanie specjalne nr 12/2021 pt. „»Zanieczyszczający płaci« – niespójne stosowanie zasady w polityce i działaniach UE w dziedzinie środowiska”;
2. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI wnioski i zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym;
3. UZNAJE sprawozdanie specjalne za terminowy wkład w realizację unijnego celu zakładającego zerowy poziom emisji zanieczyszczeń;
4. ODNOTOWUJE, że chociaż emisje zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby znacznie spadły w ostatnich dziesięcioleciach, zanieczyszczenie pozostaje poważnym wyzwaniem, stwarzając zagrożenia dla zdrowia obywateli i środowiska, w tym dla różnorodności biologicznej;
5. PODKREŚLA ważną rolę zasady „zanieczyszczający płaci” w unikaniu szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu i zapewnianiu, by zanieczyszczający byli pociągani do odpowiedzialności za zanieczyszczenia, które powodują; ZAZNACZA ważną rolę zasady „zanieczyszczający płaci” w zapewnianiu zwrotu kosztów szkód w wodzie, glebie i ekosystemach;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

6. UZNAJE, że zasada „zanieczyszczający płaci” jest odzwierciedlona i stosowana w różnym stopniu w poszczególnych politykach środowiskowych UE i w poszczególnych państwach członkowskich; PODKREŚLA potrzebę wzmocnienia wdrażania i potrzebę poprawy spójności stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”, aby zrealizować unijny cel zakładający zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, zwłaszcza w odniesieniu do wody i gleby; KŁADZIE NACISK NA znaczenie zajęcia się substancjami szkodliwymi, z uwzględnieniem – stosownie do sytuacji – obecnych, pojawiających się i nowych potencjalnie niebezpiecznych substancji chemicznych;
7. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE fakt, że Komisja zamierza dokonać przeglądu unijnych przepisów dotyczących środowiska, jak wskazano w komunikatach Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu², Planu działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń³, Strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności⁴ oraz w powiązanych inicjatywach; WZYWA Komisję do uwzględnienia ustaleń i zaleceń zawartych w sprawozdaniu specjalnym w tym zakresie;
8. APELUJE DO Komisji o zapewnienie stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”, na której to zasadzie powinna się opierać unijna polityka w zakresie środowiska i którą należy włączać do innych polityk i działań Unii, w szczególności do stosownych przepisów UE i jej instrumentów finansowania, a także o zapewnienie, by sektory powodujące zanieczyszczenia wносиły swój odnośny wkład; w tym kontekście PODKREŚLA znaczenie odpowiedzialności producenta w globalnych łańcuchach wartości i cyklach życia produktów oraz WZYWA Komisję do tego, by w stosownych przypadkach rozważyła takie podejścia w przyszłych wnioskach ustawodawczych; PODKREŚLA znaczenie dołączania do każdego wniosku ustawodawczego oceny skutków w myśl uzgodnionych zasad lepszego stanowienia prawa⁵;

² Dok. 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final.

³ Dok. 8753/21 + ADD 1 – COM(2021) 400 final.

⁴ Dok. 11976/20 + ADD 1 – COM (2020) 667 final.

⁵ Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

9. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI trudności w stosowaniu zasady „zanieczyszczający płaci” w przypadku zanieczyszczenia pochodzącego ze źródeł rozproszonych; PODKREŚLA jednakże konieczność oceny, w jakim zakresie byłoby możliwe skuteczniejsze uwzględnienie zasady „zanieczyszczający płaci” w odniesieniu do rozproszonych zanieczyszczeń wody pochodzących ze wszystkich źródeł, w tym z rolnictwa;
10. PODKREŚLA ważną rolę zasady „zanieczyszczający płaci” w ustalaniu polityk cenowych, takich jak polityki cenowe dotyczące odpadów i wody, w celu zapewnienia skutecznego i sprawiedliwego zwrotu kosztów gospodarowania odpadami i usług wodnych;
11. UZNAJE, że obecnie istnieją różne dyrektywy i rozporządzenia UE, które przyczyniają się do zapobiegania zanieczyszczeniom gleby i ich ograniczania, jednak brakuje nadrzędnych unijnych ram prawnych mających na celu ochronę przed zanieczyszczeniami gleby;
12. APELUJE DO Komisji o to, by w przyszłej strategii na rzecz gleb należycie uwzględniła zasadę „zanieczyszczający płaci”, a także zasadę ostrożności oraz zasady działania zapobiegawczego i naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła;
13. ODNOTOWUJE, że stosowanie dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko jest bardzo zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE opublikowanie wytycznych Komisji dotyczących definicji „szkody wyrządzonej środowisku naturalnemu”⁶, a także działania podjęte w ramach Europejskiej Sieci Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska (IMPEL) służące wymianie doświadczeń w tym zakresie;

⁶ [Zawiadomienie Komisji – Wytyczne zawierające wspólne rozumienie pojęcia „szkody wyrządzonej środowisku naturalnemu” zdefiniowanej w art. 2 dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zarządzania szkodami wyrządzonym środowisku naturalnemu 2021/C 118/01, C/2021/1860 \(Dz.U. C z 7.4.2021, s. 1–49\).](#)

14. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE fakt, że Komisja zamierza przeprowadzić do 2023 r. ocenę adekwatności dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko, i WZYWA Komisję, by w ocenie tej dyrektywy i powiązanych z nią aktów wykonawczych rozważyła opracowanie kryteriów dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko służących określeniu szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu, do których dyrektywa ta powinna mieć zastosowanie, zwłaszcza w odniesieniu do wody i gleby;
15. Z APROBATĄ ODNOTOWUJE zalecenie Trybunału i WZYWA Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia zmian legislacyjnych w celu nałożenia wymogu korzystania przez podmioty gospodarcze z zabezpieczenia finansowego z tytułu zagrożeń dla środowiska;
16. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI fakt, że unijne środki finansowe były wykorzystywane do usunięcia zanieczyszczeń, których kosztami nie można obciążyć sprawców;
ODNOTOWUJE, że wykorzystywanie środków publicznych do usunięcia zanieczyszczeń, których kosztami nie można obciążyć sprawców, jest czasami nieuniknione w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska;
17. APELUJE DO państw członkowskich i Komisji o zapewnienie, by wykorzystanie krajowych środków publicznych i unijnych środków finansowych do finansowania eliminowania zanieczyszczeń było możliwe tylko po podjęciu wszelkich niezbędnych kroków w celu obciążenia zanieczyszczającego kosztami zanieczyszczenia, za które jest odpowiedzialny;
PODKREŚLA jednak, że nie powinno to prowadzić do zmniejszenia unijnych środków finansowych na przeciwdziałanie degradacji środowiska ani na testowanie innowacyjnych rozwiązań w tym zakresie, w uzasadnionych przypadkach.
-